

Teza: wyłączenie sędziego

Nie budzi wątpliwości fakt, że kodeks postępowania karnego nie przewiduje wyłączenia sędziego in abstracto, ale wiąże wyłączenie sędziego z jego udziałem w sprawie (art. 40 § 1 k.p.k.).

WO – 158 /17

POSTANOWIENIE

z dnia 11 stycznia 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Joanna Maruszevska

SWSD Michał Łukasik

Protokolant: Aneta Stefańska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. na posiedzeniu

sprawy radcy prawnego H. R. z powodu postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach w sprawie Do 26/X/17 z dnia 5 października 2017 r. o przekazaniu do rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu KIRP wniosku o wyłączenie wszystkich członków Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach od rozpoznawania odwołania skarżącej od postanowienia Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach z dnia 7 lipca 2017 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie radcy prawnego H. R. –(...)

postanawia:

1. wniosek skarżącej B. D. w części dotyczącej wyłączenia sędziów Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach L. S., K. N. i B. M. przekazać do rozpoznania według właściwości Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP w Katowicach;
2. w pozostałym zakresie wniosek skarżącej dotyczący wyłączenia pozostałych sędziów Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach, pozostawić bez rozpoznania.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Katowicach w sprawie Do – 26/X/17 na rozprawie w dniu 5 października 2017 r. wydał postanowienie o przekazaniu do rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu KIRP wniosku skarżącej B. D. o wyłączenie wszystkich członków Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach od rozpoznawania odwołania skarżącej na postanowienie Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach z dnia 7 lipca 2017 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie radcy prawnego H. R. - (...)

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Przedmiotowy wniosek skarżąca złożyła w dniu 18 września 2017 r. na etapie dochodzenia, wskazując, że sprawa winna być rozpoznawana w innym niezależnym okręgu przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Warszawie – z uwagi na brak gwarancji rzetelnego, bezstronnego, profesjonalnego i transparentnego postępowania sądowego w sądzie dyscyplinarnym właściwym miejscowo.

Zarządzeniem z dnia 25 sierpnia 2017 r. Przewodniczącej Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach do składu orzekającego w sprawie (...) zostali wyznaczeni sędziowie (...) K. N. i B. M..

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Katowicach w tym składzie wydał w dniu 5 października 2017 r. postanowienie o przekazaniu wniosku skarżącej do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego KIRP, stanowiące przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP postanowił w trybie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych wniosek w części dotyczącej wyłączenia sędziów (...) K. N. i B. M. przekazać do rozpoznania według właściwości Okręgowemu Sądowi

Dyscyplinarnemu OIRP w Katowicach, w pozostałym zaś zakresie wniosek pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2014 r., - SNO 51/14, w sytuacji gdy do udziału w sprawie wyznaczony został konkretny sędzia, wniosek o wyłączenie sędziego (sędziów) niewyznaczonego (niewyznaczonych) do udziału w tej sprawie, a nawet wszystkich pozostałych sędziów sądu właściwego, aktualizuje się i podlega rozpoznaniu w sposób przewidziany w art. 42 § 4 k.p.k. tylko wtedy, gdy wyznaczony sędzia został następnie wyłączony, a w jego miejsce wyznaczono sędziego objętego tym wnioskiem.

W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, iż nie budzi wątpliwości fakt, że karna ustawa procesowa nie przewiduje wyłączenia sędziego in abstracto, ale wiąże wyłączenie sędziego "z (jego) udziałem" w sprawie (art. 40 § 1 k.p.k.). Sama analiza językowa przepisów art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k. dowodzi bowiem - i to w sposób nie budzący kontrowersji interpretacyjnych - że dotyczą one wyłączenia sędziego wyznaczonego do udziału w sprawie. (...) W sytuacji gdy do udziału w sprawie wyznaczony został konkretny sędzia, to wniosek o wyłączenie sędziego (sędziów) niewyznaczonego (niewyznaczonych) do udziału w tej sprawie, a nawet wszystkich pozostałych sędziów sądu właściwego, aktualizuje się i podlega rozpoznaniu w sposób przewidziany w art. 42 § 4 k.p.k. tylko wtedy, gdy wyznaczony sędzia został następnie wyłączony, a w jego miejsce wyznaczono sędziego objętego tym wnioskiem (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2004 r., V KK 195/04, OSNKW 2005, z. 1, poz. 5, a nadto: postanowienia: Sądu Najwyższego z: 23 czerwca 2008 r., WD 1/08, Prok. I Pr. - wkł. 2008, z. 12, poz. 16 i Sądów Apelacyjnych w: Lublinie z 20 marca 2002 r., II AKO 69/02, OSA 2003, z. 1, poz. 4 i Warszawie z 22 sierpnia 2006 r., II AKO 155/06, KZS 2006, z. II, s. 70).

SN stwierdził też, że wobec ustalenia składu orzekającego spośród sędziów Sądu I instancji wniosek o wyłączenie może być rozpatrywany tylko w zakresie tych sędziów, którzy zostali wyznaczeni do rozpoznania sprawy. Właściwym do jego rozpatrzenia jest - zgodnie z treścią art. 42 § 4 zd. 1 k.p.k., - sąd przed którym toczy się postępowanie. Byłby on do tej czynności nieuprawniony, tylko w razie niemożności utworzenia składu orzekającego w kwestii zasadności owego wniosku. Ta jednak sytuacja - z uwagi na jedynie obecnie dopuszczalny jego zakres podmiotowy - w sprawie nie zaistniała. Uzasadnia to przekazanie wniosku w części dotyczącej wyznaczonych sędziów do rozpoznania według właściwości - Sądowi I instancji. W pozostałym zaś zakresie wniosek należy pozostawić bez rozpoznania. Dopiero - ewentualne - wyznaczenie pozostałych sędziów do rozpoznania sprawy zaktualizuje potrzebę jego merytorycznej oceny także w tej części, ale również tylko w trybie określonym w art. 42 § 4 zd. 1 k.p.k

Wyższy Sąd Dyscyplinarny przedstawione stanowisko w pełni aprobuje, czego efektem jest powyższe rozstrzygnięcie.